

Afsender: Lemvig Kommune
Rådhusgade 2, 7620 Lemvig

Vindmøllen Jackpot/Landbrug
Bent Bjørndal Graversen
Svendsgårdvej 7
7620 Lemvig

4. juni 2018

Teknik & Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200

Mail: teknik@lemvig.dk
J.nr.: 09.17.19P19-0002
S.nr.: 144537
B.nr.: 1258399

Ref.: SIBN
Dir.tlf.: 9663 1112

131, v. 12/9-2017

§16a-godkendelse af husdyrbrug

CVR-nr. 12 31 65 93
P-nr. 1.000.532.865

Svendsgårdvej 7, 7620 Lemvig
13a, Dal Anneksgård, Fabjerg

Svendsgård, 1946

Godkendelse af den 4. juni 2018
Annoncedato den 6. juni 2018

Indholdsfortegnelse

Datablad	3
Læsevejledning	4
1.1. Beskrivelse af projektet	6
1.2. Afgørelse	6
1.3. Begrundelse for afgørelsen	7
1.4. Vilkår og generelle regler	10
1.4.1. Generel regel om effektiv rengøring	13
1.4.2. Særregler for IE-husdyrbrug	13
1.5. Offentlighed og høring	15
1.6. Klagevejledning	17
2. Generelle forhold	19
2.1. Meddelelsespligt	19
2.2. Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud	19
2.3. Revurdering og retsbeskyttelse	19
3. Anlægsbeskrivelse	22
3.1. Lokalisering	22
3.1.1. Landskabelige forhold	22
3.2. Dyrehold, staldanlæg og management	23
3.3. Gener	24
3.3.1. Lugt	24
3.3.2. Støj	25
3.3.3. Lys	26
3.3.4. Fluer og skadedyr	26
3.3.5. Støv	27
3.3.6. Transport	27
3.4. Forurening	27
3.4.1. Spildevand herunder regnvand	27
3.4.2. Husdyrgødning og foder	28
3.4.3. Affald	30
3.4.4. Råvarer og hjælpestoffer	30
3.4.5. Driftsforstyrrelser eller uheld	31
3.4.6. Driftens ophør	31
3.5. Ammoniakpåvirkning af natur	32
3.5.1. Beskyttet natur	32
3.5.2. Habitatvurdering	34
4. Bilag IV-arter	37
<i>Bilag</i>	43

Datablad

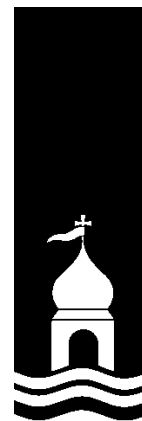
Ansøger	Lemvigegnens Landboforening /Lotte S. Nielsen Industrivej 53 7620 Lemvig lsn@lemvig-landbo.dk for Bent B. Graversen Svendsgårdvej 7 7620 Lemvig
Husdyrbrugets adresse	Svendsgårdvej 7 7620 Lemvig
Matrikelnummer	13a, Dal Anneksgård, Fabjerg
Virksomhedens art	Slagtesvineproduktion
Kontaktperson	Bent B. Graversen Svendsgårdvej 7 7620 Lemvig Tlf.: 20 20 30 59 bentgr@post10.tele.dk
CVR-nummer	12 31 65 93
CHR-nummer	54 712
P-nummer	1.000.532.865
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune
Forside	Svendsgård, 1946 Sylvest Jensen Luftfoto www.kb.dk/danmarksetfraluftten

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit og en bilagsdel. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er husdyrbruget beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, det søgte projekt forventes at have på omgivelserne.

Sagen er behandlet efter LBK nr. nr. 256 af 21. marts 2017, Lov om Husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., herefter også kaldet Husdyrbrugloven.

---

*Miljøgodkendelse
med vilkår*

1.1. Beskrivelse af projektet

Det søgte projekt indebærer, at staldanlægget på Svendsgårdvej 7, 7620 Lemvig godkendes til slagtesvineproduktion i de eksisterende stalde med et samlet produktionsareal på **2.150 m²**.

Der sker ikke bygningsmæssige ændringer som følge af det søgte projekt.

Ansøgningen er indsendt den 1. november 2017 via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 200 987.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt.

Miljøgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Godkendelsen meddeles jævnfør Husdyrbruglovens § 16a.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i godkendelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel rørlægnings-, udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

På Lemvig Kommunes vegne den 4. juni 2018.

Simon Bach Nielsen

Miljøingeniør

1.3. Begrundelse for afgørelsen

Projektet indebærer, at der etableres slagtesvineproduktion efter den nye stipladsmodel på et eksisterende husdyrbrug.

Det søgte projekt indebærer ikke ændringer i bygningsmassen eller andre ændringer, som udløser godkendelsespligt efter husdyrbrugloven.

Begrundelse for ansøgningen

Projektet er søgt, fordi ansøger ønsker den fleksibilitet, som følger ved at godkende staldanlægget efter stipladsmodellen. Dette medfører, at der stilles vilkår om produktionsarealet på staldanlægget, men at slagtesvinenes ind- og afgangsvægte må variere og at der ikke fastsættes en årlig produktionstilladelse på et bestemt antal slagtesvin.

Den tilladte produktion i nudrift på ejendommen er 10.800 slagtesvin (30 – 105 kg). Ved denne godkendelse erstattes denne produktionstilladelse af en tilladelse til at producere slagtesvin på et produktionsareal på i alt 2.150 m².

Staldanlægget ses på oversigtskort i bilag 1 og 2. På kortet er de enkelte staldafsnit til slagtesvineproduktion markeret.

Om miljøkonsekvensrapport

Det fremgår af forarbejderne til den nye husdyrregulering, at det er muligt for en ansøger at søge godkendelse eller tilladelse efter lovens nye bestemmelser med henblik på at komme over på stipladsmodellen, og dermed fremadrettet opnå den fleksibilitet, der ligger heri uden godkendelsespligtige ændringer ellers.

Det fremgår om disse tilfælde af forarbejderne til loven (LFF 2017-01-12, nr. 114):

I sådanne tilfælde vil kommunalbestyrelsens afgørelse om godkendelse eller tilladelse efter § 16 a, stk. 1 eller 2, eller § 16 b, stk. 1, i princippet alene omfatte det eksisterende husdyrbrug, men produktionsretten m.v. vil blive vurderet og fastlagt ud fra oplysninger om produktionsarealet og i overensstemmelse med stipladsmodellen. Ansøgningen vil som udgangspunkt skulle leve op de samme krav som andre husdyrbrug, der godkendes eller tillades efter § 16 a, stk. 1 og 2, og § 16 b, stk. 1, herunder at ansøger evt. skal fremlægge en miljøkonsekvensrapport til brug for kommunens behandling af ansøgningen m.v.

Ansøgningen og kommunens sagsbehandling vil efter omstændighederne kunne tage udgangspunkt i en tidligere meddelt tilladelse eller godkendelse inklusiv miljøreddegørelse eller relevante og aktuelle dele heraf.

Lemvig Kommune vurderer, at ansøgning om tillægsgodkendelse af husdyrbruget efter § 12 i 2017 og oplysningerne i denne ansøgning om miljøgodkendelse efter § 16a er fyldestgørende i forhold til oplysningskravene i en miljøkonsekvensrapport.

Særkender ved den søgte produktion

Slagtesvineproduktion er kendetegnet ved at bestå af relativt få processer og stor automatik. En forholdsvis stor produktion kan derfor drives med en begrænset arbejdskraft.

Staldene på husdyrbruget er indrettet med gyllesystem, hvor al afsat husdyrgødning fra dyreholdet opsamles i gyllekummer under staldgulvet og føres via pumpesystem og rørledninger til husdyrbrugets tre gyllebeholdere.

I gyllekummerne i to af staldene er der etableret køleslanger tilsluttet gyllekølingsanlæg.

Dyreholdet fodres med hjemmeblandet foder, som på slagtesvinebrug normalt består af korn, soja- eller solsikkekrå, rapskager, hestebønner eller andre proteinkilder og mineral- og vitaminblandinger med enzymer og andre mikronæringsstoffer. Foderkilderne opbevares i husdyrbrugets korn- og fodersiloer.

På husdyrbruget anvendes der primært vådfodring.

Blandingen af foder og selve fodringen er fuldautomatisk. Dyrene fodres 2-5 gange i døgnet, hvor foderet doseres til de enkelte stier fra foderblandeanlægget via foderstreng.

Det er kendetegnende for slagtesvineproduktion i forhold til andre produktionsgrene af husdyrbrug, at den indvirker på omgivelserne med en relativ høj ammoniakemission og et højt lugtbidrag.

Slagtesvineproduktion sker ved høj intensitet, hvor dyrene er i høj daglig tilvækst, typisk omkring 1 kg om dagen ved effektive producenter. Sammenholdt med, at velfærdskravene tillader en forholdsvis høj dyretæthed (fx 0,65 m²/slagtesvin i vægtintervallet 85-110 kg) betyder det, at der er et stort ventilationsbehov i slagtesvinestalde for at sikre indeklimaet.

Ventilationsanlæg til slagtesvineproduktion er normalt dimensioneret til at kunne ventilere cirka 100 m³ i timen pr stiplads. I spidsbelastningsperioder, hvor der på grund af høj udetemperatur og mange kilo dyr på stald ventileres maksimalt, ventileres der på en produktion af den søgte størrelse op mod 215.000 m³ i timen.

Fluegener, større transportere og støj er andre almindelige indvirkninger, som kan forventes fra slagtesvineproduktion. Disse

har dog normalt ikke et større omfang end indvirkningen fra andre typer af husdyrbrug.

Foranstaltninger mod skadelige indvirkninger på miljøet

Det er ved sagens behandling konstateret, at det søgte projekt overholder de fastsatte beskyttelsesniveauer for ammoniak i husdyrbrugloven. Det er herunder konstateret, at det søgte projekt lever op til den fastsatte BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak.

Husdyrbruget er lokaliseret i en så tilstrækkelig afstand fra særlig ammoniakfølsom natur og natur, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, herunder potentielle levesteder for Bilag IV-arter, at projektet i sig selv ikke vurderes at medføre risiko for skadevirkninger som følge af ammoniakemissioner fra staldanlægget, eller risiko for påvirkning af Bilag IV-arter som følge af husdyrbrugets aktiviteter.

Naturen i Lemvig Kommune er generelt presset af en høj baggrundsbelastning fra ammoniak. Hvor det søgte projekt isoleret set ikke vurderes at have en væsentlig virkning på tilstanden af naturen, så kan det ikke afvises, at baggrundsbelastningen medfører en gradvis forringelse af den biologiske mangfoldighed i kommunen.

Husdyrbruget er forpligtet til at overholde de generelle regler for husdyrbrug om indretning og drift i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder krav om tæthed og styrke af gyllekanaler, rørføringer, gyllebeholdere, mv.

Husdyrbruget har en beredskabsplan som skal følges ved driftsforstyrrelser og miljøuheld. Der er krav til håndtering og bortskaffelse af affald, forbud mod oplag af forurenende stoffer ved overfladeafløb, og krav om effektiv bekæmpelse af fluer og skadedyr, herunder rottebekæmpelse.

Det vurderes heraf, at husdyrbruget drives uden væsentlig risiko for forurening af jord og grundvand og uden væsentlig risiko for tilstandsændringer af beskyttet natur.

Det er Lemvig Kommunes samlede vurdering, at projektet kan realiseres uden at det vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

1.4. Vilkår og generelle regler

Miljøgodkendelsen meddeles på nedenstående vilkår.

Husdyrbruget skal desuden efterleve en række generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se afsnit 1.4.1 og 1.4.2.

1. Produktionsareal

Det samlede produktionsareal på husdyrbruget må maksimalt udgøre **2.150 m²**.

Produktionsarealet må anvendes til dyretypen slagtesvin.

Der må produceres slagtesvin i ældre og nyere slagtesvinestaldene, som angivet på bilag 1. Der må ikke opstaldes dyr i andre bygninger på husdyrbruget.

2. Opbevaring af husdyrgødning

Der må opbevares husdyrgødning fra slagtesvineproduktionen i husdyrbrugets tre gyllebeholdere. Overfladearealet af de tre beholdere er 508 m², 381 m² og 139 m².

Der må ikke opbevares husdyrgødning i markstak eller møddingsplads, eller andre opbevaringsanlæg på husdyrbruget, dog undtaget gyllekummer under slagtesvinestaldene.

3. Fast overdækkede gyllebeholdere

Ejendommens to største gyllebeholdere på 1.500 m³ og 2.040 m³ skal til enhver tid være fast overdækkede.

Lugerne i overdækningen skal være lukkede, med mindre der samme dag køres gylle.

Opståede skader på teltdugen skal omgående repareres.

4. God hygiejne på husdyrbruget

Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes, så lugtbidrag begrænses mest muligt og så tilhold af fluer og skadedyr forebygges i videst muligt omfang.

5. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

6. Flue- og skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

7. Forebyggelse og bekæmpelse af rotter

Husdyrbruget skal til enhver tid have en aftale med et akkrediteret rottebekæmpelsesfirma.

Aftalen skal indebære, at firmaet jævnligt og mindst en gang årligt foretager kontrolbesøg på husdyrbruget. Firmaets anbefalinger om forebyggelse og bekæmpelse af rotter skal efterleves.

8. Opbevaringskapacitet til husdyrgødning, vaskevand, mv.

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, restvand, vaskevand, m.v.

9. Affald

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald skal opsamles i en container beregnet til formålet.

Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas og lignende skal opbevares i en engangsplastspand, beregnet til formålet.

Ikke-genanvendeligt PVC-affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-genanvendeligt farligt affald skal opbevares under tag i separate, egnede beholdere.

Alt olieaffald skal opbevares i tromler eller andre egnede beholdere, der er placeret indendørs, på tæt gulv uden afløb i nærheden.

Affaldsoplaget skal være placeret på en sådan måde at et eventuelt spild ikke kan løbe i afløb, ud af døre og porte eller ud af en utæt sokkel eller lignende.

Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs.

Anvendes der spildbakke eller opkant omkring oplaget, skal denne indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

10. Forebyggelse af forurening via overfladeafløb

Det skal sikres, at der ikke er risiko for forurening af vandmiljøet via overfladeafløb på ejendommen.

Foder, gødning, husdyr, olie, kemikalier og forurenende stoffer i øvrigt må derfor ikke oplagres, anvendes eller transporteres i nærheden af overfladeafløb.

Overfladeafløb må ikke anvendes til bortskaffelse af nogen former for vaskevand eller restvand.

11. Påfyldning af gyllevogne

Påfyldning af gyllevogne fra gyllebeholdere skal ske på en befæstet plads uigennemtrængelig for fugt, med afløb til gyllestemet.

Alternativt kan der anvendes gyllevogne med påmonteret sugetårn med overløbssikring, der forhindrer ethvert gyllespild.

12. Beredskabsplan

Husdyrbrugets beredskabsplan skal løbende opdateres og beredskabsplanen skal opbevares på husdyrbruget og være tilgængelig for alle ansatte.

Beredskabsplanen skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

13. Unormale driftssituationer

Ved hændelser eller uheld, som indebærer risiko for miljøskade, skal husdyrbruget handle i overensstemmelse med beredskabsplanen.

Ved hændelser eller uheld, som indebærer risiko for miljøskade, og som ikke er beskrevet i beredskabsplanen, skal husdyrbruget kontakte beredskabet via 1-1-2 og følge beredskabets instrukser.

14. Driftens ophør

Ved husdyrbrugets fuldstændige ophør skal der ske oprydning og rengøring af alle stalde, opbevaringsanlæg og udendørs arealer.

Driftsherren skal orientere tilsynsmyndigheden senest to uger efter ophør.

Kølevæske og andre potentielt forurenende stoffer fra gyllekølingsanlægget skal fjernes fra køleanlægget.

Gyllekanaler og rørføringer skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.

Husdyrgødning og vaskevand skal føres til husdyrbrugets gyllebeholdere og udbringes eller flyttes inden for en rimelig tid, dog senest inden for et år efter driftens ophør.

Olieoplæg, kølevæske fra gyllekølingsanlægget, kemikalier og affald som hidrører husdyrbrugets drift skal bortskaffes efter gældende regler og senest tre måneder efter driftens ophør.

1.4.1. Generel regel om effektiv rengøring

Bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017, § 38 indebærer et generelt krav for alle husdyrbrug omfattet af § 16a og b om effektiv rengøring af ikke-produktionsarealer:

Husdyrbrug skal på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold

1) senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og

2) senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

Slagtesvinestald 7 anvendes som udleveringsrum og er omfattet af § 38.

1.4.2. Særregler for IE-husdyrbrug

Bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017, § 36 indebærer et generelt krav for IE-husdyrbrug om at anvende og dokumen-

tere brugen af fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller fytase:

IE-husdyrbrug med produktion af slagtesvin eller skrabe-kyllinger skal anvende fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkelt dosis (100 pct.) fytase.

Stk. 2. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fordring eller fodringsteknikker som nævnt i stk. 1. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017, § 42 indebærer et generelt krav for IE-husdyrbrug om miljøledelsessystemer:

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

Stk. 2. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,

2) fastsætte miljømål,

3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,

4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og

5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Stk. 4. Kravet om et miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven. Kravet skal for andre IE-husdyrbrug være opfyldt den 21. februar 2021.

Bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017, § 45 indebærer et generelt krav for IE-husdyrbrug om en vurdering efter § 38k, stk. 1 i jordforureningsloven ved IE-brugets ophør:

Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4 b i lov om forurenede jord anvendelse.

Stk. 2. Ved ophør forstås

1)ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,

2)når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,

3)situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller

4)situationer omfattet af § 48, stk. 2, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Stk. 3. IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurenede jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

1.5. Offentlighed og høring

Foroffentlighed

Det søgte projekt er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside i perioden 6.- 20. marts 2018 og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig.

Lemvig Kommune har ikke modtaget henvendelser fra offentligheden i løbet af den foroffentlige høring.

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer, interesseorganisationer og eventuelt andre berørte orienteret om forslaget ved 30 dages høring. Følgende er hørt:

- Anneksvej 1, 7620 Lemvig
  - Anneksvej 2, 7620 Lemvig
  - Anneksvej 3, 7620 Lemvig
  - Anneksvej 4, 7620 Lemvig
  - Anneksvej 6, 7620 Lemvig
  - Anneksvej 9, 7620 Lemvig
  - Anneksvej 10, 7620 Lemvig
  - Anneksvej 23A, 7620 Lemvig
  - Anneksvej 23B, 7620 Lemvig
  - Fabjergstad 2, 7620 Lemvig
  - Fabjergstad 15, 7620 Lemvig
  - Fabjergvej 90, 7620 Lemvig
  - Fabjergvej 128, 7620 Lemvig
  - Hyldgårdvej 7, 7620 Lemvig
  - Hyldgårdvej 12, 7620 Lemvig
  - Nyborgvej 8, 7620 Lemvig
  - Svendsgårdvej 2, 7620 Lemvig
  - Svendsgårdvej 10, 7620 Lemvig
  - Svendsgårdvej 11, 7620 Lemvig
  - Svendsgårdvej 7, 7620 Lemvig
-
- Danmarks Naturfredningsforening, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk og dnlemvig-sager@dn.dk
  - Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Lemvig Kommune har ikke modtaget høringsvar ved nabohøringen.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk den 6. juni 2018 og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende er orienteret om afgørelsen:

- Svendsgårdvej 7, 7620 Lemvig
- Lemvigegnens Landboforening, lsn@lemvig.landbo.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV, senord@sst.dk

- Danmarks Naturfredningsforening, Mashedøgade 20, 2100 København Ø, dnlemvig-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Arne Rusbjerg, Engvej 42 7490 Aulum, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

1.6. Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af klageberettigede efter Husdyrbruglovens §§ 84-87, herunder ejeren af Svendsgårdvej 7, 7620 Lemvig og enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privat betale et gebyr på kr. 900 og som organisation, forening, myndighed eller virksomhed kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,*
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller*
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.*

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 16a har ikke opsættende virkning med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrbrugloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Miljø- og Fødevareklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Klagefristen udløber den 4. juli 2018.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrbruglovens § 90.

2. Generelle forhold

2.1. Meddelelesespligt

Inden enhver ændring, etablering eller udvidelse af produktionsareal, dyreart eller dyretype og inden etablering af fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg, m. v., skal der indgives forhåndsansøgning til Lemvig Kommune, jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 70.

Ændringer og udvidelser af husdyrbruget, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet må ikke foretages uden forudgående godkendelse af Lemvig Kommune.

2.2. Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud

Tilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter at den er meddelt.

Der søges godkendelse til fortsat slagtesvineproduktion i eksisterende staldanlæg ved brug af eksisterende husdyrgødningslagre.

Afgørelsen anses for udnyttet ved meddelelse.

Hvis tilladelsen ikke udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt.

Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

2.3. Revurdering og retsbeskyttelse

Kommunalbestyrelsen skal tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39 i husdyrbrugloven, når EU-Kommissionen i EU-Tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter omfattet af § 16a, stk. 2, nr. 2, i husdyrbrugloven.

Kommunalbestyrelsen skal tage godkendelsen op til revurdering uanset § 40, stk. 1 i husdyrbrugloven. Revurderingen skal omfatte alle vilkår i godkendelsen.

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrgodkendelsesloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er for-

løbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, jævnfør altså ovenstående undtagelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog, jævnfør Husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2, tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jævnfør § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog, som nævnt herover, foretages når der er forløbet 8 år.

Jævnfør § 41 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal miljøgodkendelsen desuden revurderes, således at husdyrbruget kan overholde ajourførte vilkår senest 4 år efter offentliggørelse af nye BAT-konklusioner.

Det er planlagt at foretage den første revurdering af denne godkendelse i **2026**, med mindre der forinden offentliggøres BAT-konklusioner.

Miljøteknisk beskrivelse

---

3. Anlægsbeskrivelse

3.1. Lokalisering

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 fremgår af tabel 1. Afstande er opmålt fra nærmeste hjørne af bygninger eller tekniske anlæg på husdyrbruket.

Tabel 1: Generelle afstandskrav

Afstand til	Opmålt afstand	Afstandskrav i Husdyrbrugloven
Nærmeste byzone eller sommerhusområde (Lemvig)	2,3 km	50 m
Nærmeste lokalplanlagte område i landzone til boligformål, offentlige formål, m.v. (Lp 10b)	2,1 km	50 m
Nærmeste nabobeboelse (Svendsgårdvej 2)	278 m	50 m
Vandforsyningsanlæg (ikke almen) (DGU nr. 53.195)	118 m	25 m
Vandforsyningsanlæg (almen) (Fabjerg Vandværk)	1,2 km	50 m
Vandløb, dræn og søer (sø på matriklen)	18 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej (Svendsgårdvej)	131 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed (ukendt)	>500 m	25 m
Beboelse	36 m	15 m
Naboskel	81 m	30 m

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde som er omfattet af Husdyrbruglovens § 7 (Kategori 1- eller 2-natur) ligger mere end 1.000 meter fra staldanlægget.

Lemvig Kommune konstaterer, at projektet overholder de generelle afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8.

3.1.1. Landskabelige forhold

Det søgte projekt indebærer ikke ydre bygningsmæssige ændringer af staldanlægget.

Der foretages på den baggrund ikke en nærmere landskabsvurdering af projektet, da projektet herved ikke vurderes at påvirke landskabelige, geologiske eller kulturhistoriske værdier.

Som følge af, at projektet gennemføres i eksisterende bygninger vurderes det ikke relevant at overveje alternative placeringer.

3.2. Dyrehold, staldanlæg og management

Ansøger har beskrevet, at der søges godkendelse af det eksisterende staldanlæg efter den nye husdyrregulering. Der sker ikke bygningsmæssige ændringer på husdyrbruget.

Situationsplan af husdyrbruget ses i bilag 1 og bilag 2.

Det søgte projekt indebærer, at effekten af det eksisterende gyllekølingsanlæg på husdyrbruget ikke anvendes som virkemiddel til ammoniak- eller lugtreduktion og at der fortsat anvendes fast overdækning på husdyrbrugets to største gyllebeholdere.

Det er ikke muligt at anvende foderoptimeringer som virkemiddel i den nye husdyrregulering, og fodervilkår i husdyrbrugets forudgående § 12-godkendelser bortfalder ved ibrugtagningen af denne godkendelse.

Staldanlægget godkendes til produktion af fedesvin (slagtesvin) på mere end 2.000 stipladser, og der er herved tale om et IE-husdyrbrug, omfattet af Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2.

Husdyrbruget er tidligere beskrevet og miljøvurderet i miljøgodkendelse fra 2009, tillægsgodkendelse fra 2010 og anlægget er beskrevet i ansøgning om tillægsgodkendelse fra 2017.

Emissionsgrænseværdi for BAT (bedste tilgængelige teknik)

Det samlede BAT-krav for ammoniakemission er 5.356 kg N/år, beregnet jævnfør Miljøstyrelsens standardvilkår. Ammoniakemissionen for det søgte er 5.178 kg N/år. Beregninger er gennemført i den digitale ansøgning, skema 200 987.

Det konstateres, at staldanlægget opfylder BAT for hvad angår ammoniakemission.

Det er en forudsætning for beregningen, at der er maksimalt 2.150 m² produktionsareal på husdyrbruget, at staldanlægget anvendes til slagtesvineproduktion og at husdyrbrugets to største gyllebeholdere er fast overdækkede.

Produktionsareal

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 1 C definerer et produktionsareal:

Produktionsareal [...] omfatter alene det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stieskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes således ikke.

Det samlede produktionsareal er fastsat til **2.150 m²** og omfatter stiarealer, mv. i slagtesvinestalde, jævnfør bilag 1.

3.3. Gener

3.3.1. Lugt

Lugtgenæfstandene til byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkelt bolig er beregnet i den digitale ansøgning, skema 200 987. Landbrugsejendomme er ikke omfattet af Husdyrbruglovens lugtbeskyttelsesniveau.

Områdetype	Afstandskrav	Faktisk afstand
Enkelt beboelse		
Anneksvej 10	330,9 meter	332,9 meter
Enkelt bolig i samlet bebyggelse		
Fabjergstad 22	653,6 meter	920,4 meter
Byzone/sommerhusområde		
Lemvig	846,2 meter	2,4 km

Lugtgenæfstandene er overholdt til byzoner, sommerhusområder, boliger i samlet bebyggelse og enkeltbeboelse i det åbne land.

Det søgte projekt indebærer, at den nuværende slagtesvineproduktion i de eksisterende stalde fortsætter, men hvor ansøger ikke er fastholdt i at producere et fastsat maksimum af dyr, eller inden for fastsatte vægtintervaller.

I takt med at slagtesvin bliver tungere inden udlevering, forøges velfærdskravet om antal m² pr. slagtesvin. Hvis der fremadrettet produceres tungere svin end i nudrift, skærpes velfærdskravet sideløbende, så der ikke må være samme antal svin på stald ad gangen.

Afstandskravet er netop overholdt til nærmeste enkeltbeboelse.

Det er derfor væsentligt, at husdyrbruget drives i overensstemmelse med det søgte produktionsareal i ansøgningen, og i øvrigt drives med fokus på at begrænse og forebygge lugtgener ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnit og andre potentielle lugtkilder.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.

Det vurderes, at lugtbidraget til omgivelserne ikke vil opleves mærkbart anderledes end ved tilladt nudrift. Selve staldanlægget ændres ikke og vil fortsat blive anvendt til svineproduktion.

Det søgte projekt vurderes ved overholdelse af de stillede vilkår ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for de nærmeste naboer eller andre omkringboende.

3.3.2. Støj

Støj fra anlægget vurderes ikke at ændres i forhold til nudriften.

Støjkilder på svinebrug er primært fra ventilationsanlæg, silo- og foderanlæg og transportere af foder, dyr og husdyrgødning. Hertil kommer periodevis støj i høst ved korntørring og indblæsning af korn til siloer.

Nærmeste nabo ligger cirka 280 meter fra staldbygningerne på Svendsgårdvej 7.

Under idealforhold falder støjniveauet til en fjerdedel, når afstanden til kilden fordobles.

Ved idealforhold vil lydniveauet i en afstand af cirka 280 meter fra kilden, være reduceret med cirka 61 dB(A).

For at overholde et krav om maksimalt 40 dB(A) (nattetimer) bør støjkilder på anlægget i nattetimer således ikke overstige 101 dB(A), dog under forudsætning af, at der er idealforhold, og at støjkilden er uden for.

Bygninger, læhegn, mv. dæmper lydets spredning, hvilket betyder, at støj i bygninger kan være på flere dB(A), uden at det medfører, at støjvilkåret overskrides.

Et støjbidrag på 101 dB(A) svarer cirka til lyden fra en motorsav.

Det forventes ud fra afstanden til naboer og de støjende aktiviteter på ejendommen, at den almindelige drift på ejendommen ikke vil give støjgener, som overskrider godkendelsens støjvilkår.

Støjvilkåret omfatter aktiviteter på ejendommen, men undtager transportere uden for selve ejendommen.

Skulle der mod forventning indgå berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde eller anden placering af støjkilder.

Det bemærkes, at støjvilkåret skal overholdes hos alle omkringboende, også andre landbrugsejendomme.

Støjvilkåret skal overholdes både i beboelser og på udendørs opholdsarealer.

3.3.3. Lys

Der etableres ikke nye lyskilder ved det søgte projekt. De eksisterende lyskilder på ejendommen vurderes ikke at udgøre en væsentlig gene for omboende.

Skulle der mod forventning indgå berettigede klager over lyspåvirkning fra ejendommen, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

3.3.4. Fluer og skadedyr

Lemvig Kommune vurderer, at manglende opmærksomhed på en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse kan medføre væsentlige gener fra fluer og skadedyr. Der er cirka 280 meter til nærmeste nabo, og ved en almindelig forebyggende indsats, vurderes naboer ikke at blive berørt af fluer fra husdyrbruget.

Der stilles vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr jævnfør retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrlaboratoriet). Retningslinjerne ses på

<http://www.dpil.dk/dpil2005/pdf/Retningslinier-for-fluebekampelse.pdf>

Godkendelsen indeholder desuden vilkår om, at ejendommen skal renholdes for at forebygge fluer og skadedyr.

Tilhold af rotter på kommunes husdyrbrug har i de senere år været en voksende udfordring. Rotter kan søge ly for deres naturlige fjender på husdyrbrug og har samtidig potentielt adgang til ubegrænsede mængder føde. Udvises der ikke vedvarende og nøje omhu i at forebygge og bekæmpe rotter, kan der på et enkelt år ske voldsomme opformeringer af rotter, der kan spredes i nærområdet.

Lemvig Kommune stiller derfor vilkår om at husdyrbruget til enhver tid skal have en aftale med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma, som indebærer jævnlige kontrolbesøg på ejendommen, mindst en gang årligt.

Disse vilkår vurderes at være tilstrækkelige til at sikre en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på husdyrbruget.

Lemvig Kommune kan dog efter en konkret vurdering, til enhver tid påbyde husdyrbruget at udføre en specifik flue- og skadedyrsbekæmpelse jævnfør Skadedyrlaboratoriets retningslinjer.

3.3.5. Støv

Det søgte projekt indebærer ikke nye aktiviteter på ejendommen, som kan give flere støvgener. Ejendommens daglige drift i øvrigt indebærer ikke særligt støvende aktiviteter. Det vurderes, at der ikke er behov for særskilte støvreducerende vilkår.

Opstår der væsentlige støvgener, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget støvdæmpende tiltag.

3.3.6. Transport

Det ansøgte vurderes ikke at medføre væsentlige ændringer i antal eller type af transportere til og fra ejendommen.

Der henvises til god landmandspraksis, at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at transportere planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

De nuværende adgangsveje vurderes at kunne rumme projektet uden væsentlige gener for omboende og andre færdende omkring ejendommen.

3.4. Forurening

3.4.1. Spildevand herunder regnvand

Det søgte projekt indebærer ikke bygningsmæssige ændringer. Afledning af tagvand og overfladevand er beskrevet og vurderet i forbindelse med tidligere godkendelse af staldbyggeri i 2009, hvor det er vurderet, at der ikke er krav om tilladelse til fortsat udledning af tag- og overfladevand fra husdyrbruget.

Tag- og overfladevand udledes via dræn til Prebensgård Bæk og videre til Natura 2000-område nr. 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage, som er udpeget Habitatområde, H224.

Det er konstateret som en mangel ved de tidligere godkendelser af husdyrbruget, at der ikke er udført habitatvurdering af udledningen af tag- og overfladevand.

Habitatvurdering af udledning af overfladevand til H224

Der udledes tag- og overfladevand fra et tagareal på cirka 5.600 m² og et befæstet areal på cirka 1.500 m².

Cirka 40 % af vandmængden afledes via en sø på husdyrbruget, og herfra til dræn, mens de resterende cirka 60 % ledes direkte i dræn. Ud fra beregninger i husdyrgodkendelse.dk estimerer Lemvig Kommune ammoniakdepositionen på tagflader og befæstede arealer på husdyrbruget til cirka 100 kg N/år.

Det antages, at al deponeret kvælstof fraføres med overfladevand til recipienten. Årsnedbøren estimeres til 900 mm. Det medfører et kvælstofindhold på cirka 111 mg N/L.

De ca. 100 kg N/år, der udvaskes med regnvandet til Prebensgård Bæk ledes videre til Flynder Å systemet. Flynder Å løber midt i Klosterheden igennem den gamle Møllesø, der er fredet og desværre også belastet af næringsstoffer. Påvirkningen af de dårlige biologiske forhold forplanter sig til Flynder Å og resulterer i forringede iltforhold i vandløbet.

Da udledning af ca. 100 kg N fra tagfladen sker i et vandløbsopland, der ovenfor Møllesøen er på 1.864 ha med 11-14 kg N/ha/år for dyrkede jorde og 2-3 kg N/ha/år og naturarealer, vil udvaskning fra tagfladen ikke i sig selv have nogen indvirkning på Møllesøen, Natura 2000 område nr. 224 eller udpegningsgrundlaget herfor.

Det vurderes, at aktiviteterne forbundet med udledning af tagvandet ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter på bilag IV eller ødelægge plantearter optaget på samme bilag.

Der vurderes, at udledningen til Prebensgård Bæk og siden til Flynder Å ikke vil påvirke oddere, da tagvandet med skønnet indhold af nitrat på 111 mg/l hurtigt vil blive blandet op med det øvrige vand i vandløbssystemet. Øvrige arter vil ikke blive påvirket, da de ikke forekommer i vandløbene eller opblandingen inden Nissum Fjord er så stor, at kvælstoffet fra staldene ingen betydning får i deres habitat.

Lemvig Kommune vurderer, at håndtering af overfladevand og spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, m.v.

Lemvig Kommune vurderer husdyrbrugets håndtering af spildevand og indretning af afløb, mv. ved tilsyn.

3.4.2. Husdyrgødning og foder

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller et generelt krav om, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til flydende og fast husdyrgødning på husdyrbrug, samt at husdyrgødning generelt opbevares forsvarligt i dertil indrettede tekniske anlæg.

Der er tre gyllebeholdere på husdyrbruget og gyllekanaler under staldene med en samlet kapacitet på cirka 5.500 m³, jævnfør oplysninger i tidligere godkendelser.

For at sikre, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget stiller Lemvig Kommune vilkår om, at der skal

være 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, restvand, vaskevand, mv.

Der er foderblande anlæg på husdyrbruget. Der vådfodres til alle dyr, med undtagelse af startfoder til 30 kg grise. Foder og korn opbevares i foderlade og kornsiloer.

EU's foderhygiejneforordning stiller en række generelle krav om stald- og fodringsudstyr og fodring:

Der skal etableres et system til bekæmpelse af skadegørere, så skadegøreres adgang til husdyrproduktionsenheden bekæmpes med henblik på at minimere muligheden for forurening af foder og strøelse eller dyregrupper.

Bygninger og fodringsudstyr skal renholdes. Der skal etableres systemer til regelmæssig fjernelse af husdyrgødning, affald og andre eventuelle kilder til forurening af foder.

Foder og strøelse, der anvendes i husdyrproduktionsenheden, skal skiftes hyppigt og ikke have lov at fordærve.

Foder skal opbevares adskilt fra kemikalier og andre produkter, der ikke må anvendes til foder. Opbevaringsområder og beholdere skal holdes rene og tørre, og der træffes om nødvendigt passende foranstaltninger til kontrol med skadegørere. Opbevaringsområder og beholdere skal rengøres regelmæssigt for at undgå unødigt krydsforurening.

Foderlægemidler og foder, der ikke indeholder lægemidler, bestemt til forskellige kategorier eller arter af dyr skal opbevares, så risikoen for fodring af dyr, der ikke er målarter, reduceres.

Bedriftens system til fordeling af foder skal sikre, at det rigtige foder gives på det rigtige sted. Ved fordeling og fodring skal foder behandles, så det sikres, at der ikke opstår forurening fra forurenede opbevaringsområder og udstyr. Foder, der ikke indeholder lægemidler, skal håndteres adskilt fra foderlægemidler for at forebygge forurening.

Køretøjer til transport af foder og fodringsudstyr på bedriften skal rengøres regelmæssigt, især når det anvendes til at levere og fordele foderlægemidler.

Drikkevand og vand til akvakultur skal være af passende kvalitet til de dyr, der produceres. Hvor der er grund til bekymring med hensyn til forurening af dyr eller animalske produkter forårsaget af vand, skal der træffes foranstaltninger til at vurdere og minimere farerne.

Udstyr til fodring og vanding skal være udformet, fremstillet og installeret på en sådan måde, at forurening af foder og vand

minimeres. Vandingsystemerne skal, hvor det er muligt, rengøres og vedligeholdes regelmæssigt.

Den ansvarlige for fodring og pasning af dyr skal have de fornødne faglige færdigheder og kvalifikationer samt relevant viden.

Fødearestyrelsen er myndighed for reglerne i foderhygiejneforordningen.

Det vurderes, at der ikke er behov for særskilte vilkår til opbevaring eller håndtering af foder, under forudsætning af, at de generelle regler efterleves.

3.4.3. Affald

Lemvig Kommune stiller vilkår om håndtering og opbevaring af affald på husdyrbruget. Vilkåret omfatter også oplag af farligt affald herunder spildolie og pesticidrester i relation til bedriftens markdrift.

Vilkåret har til formål at sikre, at der ikke sker forurening som følge af uhensigtsmæssig håndtering eller opbevaring af affald.

Lemvig Kommune gennemgår i øvrigt husdyrbrugets affaldsproduktion og -håndtering ved miljøtilsyn.

Lemvig Kommune har udarbejdet en affaldsguide til erhverv:

<https://www.lemvig.dk/Miljoe-og-vand/Affaldsguide-til-erhverv.aspx>

Husdyrbruget er til enhver tid forpligtet til at efterleve gældende affaldsregulativer og Affaldsbekendtgørelsen, mv., også hvor disse generelle regler er skærpende i forhold til godkendelsens vilkår.

Lemvig Kommune gennemgår husdyrbrugets affaldsproduktion og -håndtering ved miljøtilsyn og anviser om nødvendigt korrekt opbevaring og bortskaffelse af affaldsfraktioner.

3.4.4. Råvarer og hjælpestoffer

Oplag af råvarer og hjælpestoffer er beskrevet i miljøgodkendelse fra 2009.

Der er ikke beskrevet oplag af farlige råvarer og hjælpestoffer på husdyrbruget, ud over hvad er normalt for et husdyrbrug af denne størrelse.

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild stilles der vilkår om, at der ikke må ske oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb. Der stilles desuden vilkår om, at afløb ikke må anvendes til bortskaffelse af nogen former for restvand eller vaskevand.

For at forebygge spild af gylle stilles der vilkår om, at gyllevogne skal påfyldes på plads med fast bund og afløb til gyllesy-

stem, eller at der alternativt skal benyttes gyllevogne med sugetrårn og overløbssikring.

Ved disse vilkår vurderes opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer, herunder farlige flydende stoffer ikke at udgøre en miljörisiko på ejendommen.

3.4.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøger har i miljøgodkendelse fra 2009 beskrevet risici for driftsforstyrrelser og uheld, og risikominimering.

Den søgte drift indebærer ikke ændringer i tekniske installationer eller den daglige drift i øvrigt, og vurderingerne af potentielle driftsforstyrrelser og uheld i 2009 vurderes at give en fyldestgørende beskrivelse af de nuværende forhold på husdyrbruget.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget som beskriver procedurer ved væsentlige driftsuheld. Beredskabsplanen er udarbejdet i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbruget i 2009. Beredskabsplanen er vedlagt i bilag 7.

For at sikre, at der på husdyrbruget fortsat er opmærksomhed på at forebygge driftsforstyrrelser og uheld, stiller Lemvig Kommune vilkår om, at beredskabsplanen løbende skal opdateres, og at den skal være tilgængelig for husdyrbrugets ansatte.

Lemvig Kommune stiller yderligere vilkår om, at beredskabsplanen skal følges i tilfælde af hændelser eller uheld, som kan indebære risiko for miljøskade.

Hvis der sker hændelser eller uheld, der mærkbart berører miljøet, er Lemvig Kommune forpligtet til at påbyde ændrede eller nye vilkår, som begrænser miljøkonsekvenserne og som forhindrer at de pågældende hændelser eller uheld opstår igen. Kravet gælder dog ikke ved miljøuheld af en så alvorlig karakter, at reglerne om miljøskade i Husdyrbruglovens kapitel 5a overtrædes.

Lemvig Kommune vurderer ud fra beskrivelse i tidligere godkendelse og vilkår om løbende opdatering af beredskabsplanen, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke forureninger forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.

3.4.6. Driftens ophør

Lemvig Kommune stiller vilkår om foranstaltninger ved driftens ophør, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35, pkt. 12.

Vilkåret indebærer, at der foretages oprydning og rengøring af staldanlægget, og at potentielle miljøskadelige stoffer bortskaffes på hensigtsmæssig vis. Desuden skal driftsherren orientere tilsynsmyndigheden i forbindelse med ophør. Herved kan til-

synsmyndigheden gå i dialog med driftsherren og kontrollere, at de nødvendige foranstaltninger udføres rettidigt.

3.5. Ammoniakpåvirkning af natur

3.5.1. Beskyttet natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 25 - 29.

Oversigtskort med beregnede totaldepositioner fra anlægget på nærliggende natur ses i bilag 4.

Ud over de beregnede merdepositioner og totaldepositioner, vil alle omgivelserne herunder beskyttede naturområder blive tilført kvælstof fra baggrundsbelastningen.

Kvælstoffet i baggrundsbelastningen stammer, for en stor dels vedkommende, fra husdyrgødning, staldanlæg og industri. Det afsættes på alle arealer og føres hertil fra nær og fjern. Kvælstoffet kan ikke specifikt henføres til husdyrbruget på Svendsgård, men husdyrbruget bidrager også til "skyen" af kvælstofholdige forbindelser i atmosfæren, der afsættes på naturarealer.

Baggrundsbelastningen i området er cirka 15,8 kg N/ha/år, jf. http://naturstyrelsen.dk/media/nst/attachments/92296/bilag_1.pdf.

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000, som er omfattet af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 D.

Staldanlægget ligger cirka 3 km nord for nærmeste kategori 1-natur, en hede i Klosterhede Plantage.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 0,4 kg N/ha/år, da der ligger et husdyrbrug inden for 1.000 meter med en ammoniakemission på mere end 1.500 kg N/år.

Den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen er 15,8 kg N/ha/år. Tålegrænsen for heder er 10 - 25 kg N/ha/år.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet gennem § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrloven.

Staldanlægget ligger cirka 1,9 km øst for nærmeste kategori 2-natur, overdrev i Lemvig Sødal.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 1 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition fra husdyrbruget på overdrevet er beregnet til 0,0 kg N/ha/år, baggrundsbelastningen er cirka 15,8 kg N/ha/år. Tålegrænsen for overdrev er 10-25 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur

Kategori 3-natur er mindre heder og overdrev, og moser som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår som medfører en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 28.

Den højeste totaldeposition fra staldanlægget på kategori 3-natur, et moseområde cirka 500 meter NØ for staldanlægget er beregnet til 0,7 kg N/ha/år, hertil kommer baggrundsbelastningen på 15,8 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Øvrig natur

En plantage på 2,5 ha cirka 300 meter nordøst for staldanlægget er udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov. Før år 2000 var der ikke træer på arealet, som blev dyrket i almindelig omdrift. Det kan umiddelbart afvises, at de er tale om ammoniakfølsom skov.

Nærmeste registrerede beskyttede natur er søen på selve ejendommen. Totaldepositionen fra staldanlægget er 38,4 kg N/år, merdepositionen er 0,5 kg N/ha/år. Hertil kommer baggrundsbelastningen.

Lemvig Kommunes vurdering

Lemvig Kommune har verificeret ruheder jævnfør retningslinjerne i "naturpibogen", som findes i Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, www.mst.dk/husdyrvejledning. Enkelte ruheder er justeret i kommunens scenarieberegning.

Beskyttelsesniveauerne for kategori 1-, 2- og 3-natur er overholdt og totaldepositionen fra husdyrbruget på kategori 1- og 2-natur er 0,0 kg N/ha/år.

Projektet indebærer ikke merdeposition på kategori 3-natur. Den totale deposition på nærmeste kategori 3-natur er 0,7 kg N/ha/år fra husdyrbruget. Denne totaldeposition vurderes ikke i sig selv at indebære risiko for en tilstandsændring.

Totaldepositionen på søen ved selve husdyrbruget er 38,4 kg N/år. Det kan ikke afvises, at denne deposition sammen med baggrundsdepositionen kan medføre en gradvis tilstandsændring af søen og med husdyrbrugets lange historik, vil søen formentlig være meget kvælstofbelastet.

3.5.2. Habitatvurdering

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder. Til direktivet findes et bilag, som nævner 230 dyrearter, 483 plantearter og 198 biotoper, der skal beskyttes.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet en række dyrearter samt få plantearter, som skal beskyttes. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Der foretages nærmere vurdering af Bilag IV-arter i kapitel 4.

Screening

Natura 2000 område nr. 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage ligger cirka 3 km syd for staldanlægget.

Natura 2000 område nr. 28, Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø ligger cirka 5 km nord for staldanlægget, Fuglebeskyttelsesområde F28 ligger cirka 3,7 km nordvest for anlægget og Fuglebeskyttelsesområde F39 ligger cirka 7 km fra anlægget.

Der er mere end 10 km til øvrige Natura 2000-områder.

Totaldepositionen af ammoniak fra staldanlægget på de nærmeste dele af Natura 2000-områder er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Område nr. 224 'Flynder Å og heder i Klosterhede plantage'

Natura 2000 område 224 består af Habitatområde nr. 224.

Udpegningsgrundlaget for Habitatområdet er bl.a. Tør og våd hede, tidvis våd eng, hængesæk og brunvandet sø samt arterne bæklampret og odder. Truslerne for hedearealer, tidvis våd eng og hængesæk er næringsstofbelastning, fragmentering, invasive arter og tilgroning.

Arterne bæklampret og odder er begge følsomme overfor forstyrrelser og afhængige af god biologisk vandløbskvalitet.

Natura 2000 område 28, Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Natura 2000-område 28 udgør et samlet areal på cirka 33.000 ha og består af Habitatområde H28 og Fuglebeskyttelsesområderne F23, F27, F28 og F39. Af disse ligger H28, F28 og F39 inden for 10 km af husdyrbruget.

Udpegningsgrundlaget er en lang række naturtyper for H28, der er i Lemvig Kommune indtil videre kortlagt et mindre areal med havtorneklit ved Remmerstrand.

Udpegningsgrundlaget for F28 er i Lemvig Kommune Hvinand og Toppet Skallesluger, som begge er trækfugle i området. Truslerne for disse arter er hovedsagelig forstyrrelser især i yngleperioden (maj-juli), prædation og forurening af fjorden så fødegrundlag (muslinger, snegle, fisk, krebs og vandplanter) forsvinder.

Udpegningsgrundlaget for F39 er i Lemvig Kommune Alm. Ryle, Brushane, Klyde, Dværgterne, Kortnæbbet Gås, Bramgås, Lysbuget Knortegås, Hvidbrystet Præstekrave, Fordterne og Mosehornugle. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

Lemvig Kommunes vurdering

Det vurderes, at ammoniakdepositionen fra det søgte projekt i sig selv ikke udgør en væsentlig risiko for arterne på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder, idet totaldepositionen fra staldanlægget på de nærmeste arealer i Habitatområde 224 og 28 er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Hertil kommer baggrundsbelastningen på 15,8 kg N/ha/år.

Afstanden til andre Natura 2000 områder er så stor, at det umiddelbart og uden videre beregning konkluderes, at deposition fra staldanlægget ikke påvirker udpegningsgrundlaget for andre Natura 2000-områder.

På baggrund af de beregnede totaldepositioner af ammoniak vurderes det søgte projekt ikke at udgøre en risiko for habitatområdernes udpegningsgrundlag, for hvad angår ammoniakpåvirkning.

Det vurderes, at husdyrbrugsanlægget ikke giver anledning til forstyrrelser, støv, udledning eller anden påvirkning, der kan genere arterne på udpegningsgrundlaget.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

Projektet vurderes derfor ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 224, 28 eller andre Natura 2000-områder.

4. Bilag IV-arter

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

På baggrund af kommunens kendskab vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV kan tænkes at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring ejendommen:

Damflagermus, vandflagermus, sydflagermus, troldflagermus, dværgflagermus, birkemus, odder, markfirben, spidssnudet frø, strandtudse og stor vandsalamander.

Odder, damflagermus, vandflagermus og troldflagermus er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur. Arterne er gennemgået enkeltvis nedenfor.

Flagermus

Alle danske flagermus er listet som bilag IV-arter.

Vinterkvarterer: Flagermusenes føde, insekterne, er stort set ikke fremme om vinteren. Mens de fleste insekt-ædende fugle trækker sydpå om vinteren går flagermusene i dvale fra oktober til hen i april. Flagermusene foretrækker et køligt, men frostfrit sted.

Sommerkvartererne – dagopholdssteder: Fra midt på foråret eller først på sommeren søger flagermusene til områder, hvor der

er gode betingelser for ophold og føde. Det specifikke opholdssted afhænger af arten, men vil oftest være i bygninger og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er også artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, de fanger over vandoverfladen. Mange arter lever af insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. Hundeflagermus samles i ynglekolonier, hvor ungerne fødes fra omkring midten af juni og lidt ind i juli.

Damflagermus: Sommerkvarterer i bygninger. Vinterkvarterer i bl.a. kældre.

Sydflagermus: Holder til i bygninger både sommer og vinter.

Vandflagermus: Sommerkvarterer i træer, under stenbroer, sjældent i bygninger. Vinterkvarterer i kældre, gruber.

Brunflagermus: Sommerkvarterer i træer, trækker ofte om vinteren.

Troldflagermus: Sommer- og vinterkvarterer oftest i træer, men også bygninger og i enkelte tilfælde fuglekasser. Trækker mellem landsdele og lande.

Dværgflagermus: Sommer- og vinterkvarterer er primært i huse og bygninger, men også i hule træer.

Trusler mod flagermus kan være fældning af gamle træer og skove samt nedrivning af bygninger.

Der er ikke oplagte potentielle leve- og opholds- og fødesøgningsområder for flagermus i nærområdet omkring staldanlægget.

Birkemus

Birkemusens særlige kendetegn er den lange sorte rygstribe, der går fra øjnene og ned til haleroden. Fra snudespids til halerod måler birkemusen 5-8 cm, mens halen kan være op til 11 centimeter lang. Den vejer 5-15 gram.

Det vestligste Limfjordsområde er et af de to steder i Danmark hvor Birkemusen lever. Birkemusen kravler rundt i vegetationen når den søger føde om natten, og er den eneste danske gnaver, som hører til familien af "hoppemus". Birkemusen er formentlig også Danmarks sjældneste og mest truede pattedyr. Samtidig er den blandt de arter, som man kender mindst til.

Birkemusen findes i forskellige habitater sommer og vinter. Krav til vinterbiotop kunne være tørre, beskyttede områder i skov på veldrænet jord eller på stejle skrænter. Krav til sommerbiotop kunne være områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, eksten-

sivt dyrkede marker eller skov. Dens føde består især af insekter, larver, regnorme og edderkopper.

Ungerne fødes i juni-august. I oktober-maj sover birkemusen vintersøvn i en rede den laver af græs og mos.

Birkemusen har ikke potentielle leve- opholds- og fødesøgningssområder i nærområdet omkring husdyrbruget.

Odder

Fra snudespids til halespids måler odderen 100-130 cm og med en vægt på 6-11 kg (hanner), 5-8 kg (hunner) er den et af Danmarks største rovdyr. Det flade hoved med de lange knurhår omkring snuden og den kraftige hals, der næsten går i et med kroppen, er typiske kendetegn ved odderen. Arten kan også kendes på den let afladede hale.

Den lever i tilknytning til både stillestående og rindende salt- og ferskvand, hvor den hovedsageligt lever af fisk som aborre, ål, karpe og ålekvabber. Den foretrækker uforstyrrede vandløb eller næringsrige søer, moser og fjordområder. Karakteristisk for disse områder er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet. De fleste unger fødes her om sommeren eller efteråret. Odderen er nataktiv og opholder sig om dagen i en hule i brinken, under trærødder eller under buske.

Trusler for odderen er opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder, forstyrrelser og vejanlæg der krydser et vandløb. Slåning og oprensning af vandløb, kan have en skadelig virkning på yngle- og rasteområder for odder.

Der er ikke vandmiljøer i umiddelbar nærhed af husdyrbruget, som er potentielt levested for odderen.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er en brun frø med mørkere tegninger, som yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

Det nærmeste potentielle leveområde for den spidssnude frø er søen ved husdyrbruget.

Strandtudse

Strandtudsen er lille og tætbygget og har en tydelig gul stribe ned langs ryggen. Den bliver op til 8 cm lang. Den tåler en vis saltholdighed i vandet og yngler gerne på brakvand på strandenge og enge med lavvandede søer. Yngleaktiviteten er på sit højeste omkring 1. maj. Dens vigtigste ynglevandhuller er mange steder nøgne søer i grusgrave.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved fx græsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge.

Det nærmeste potentielle leveområde for strandtudsen er søen ved husdyrbruget.

Markfirben

Markfirbenet er et kraftigt, kortbenet firben. Det kendes fra det almindelige firben på, at det er kraftigere med kort, højt hoved og afstumpet snude. Om foråret er hannen grøn på kroppens sider. Den bliver op til 23 cm lang.

Den findes spredt i landskabet (især ved kysterne) på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Den kan dog også forekomme på ekstensive landbrugsarealer. Den lever primært af græshopper, sommerfuglelarver og biller.

Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger med varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter. Variationen i landskabet gør det muligt for dyret hurtigt at skifte mellem varme og kølige steder, og dermed regulere sin kropstemperatur.

Markfirbenet går i hi i september (ungerne i november). Hanterne kommer frem af hi i midten af april og hunterne i midten af maj, og parringstiden er straks i gang. Hunnen lægger æg i midten af juni. Der lægges 6-12 æg der graves 5-10 cm ned et

sted hvor solen kan skinne ned. Æggene klækkes i august-september, medmindre det er en kold sommer.

I den aktive periode bevæger de fleste individer sig mindre end 100 m væk fra udgangspunktet. Markfirbenet er gået betydeligt tilbage i de sidste 100 år, hvilket kan skyldes, at dens levesteder gror til.

Markfirbenet har ikke potentielle levesteder i umiddelbar nærhed af husdyrbruget.

Stor vandsalamander

Den store vandsalamander er en padde med lang krop og lang hale. Den bliver 10-16 cm lang. De voksne dyr har mørkegrå eller sort ryg og har mange små, hvide vorter på kroppens sider. Bugen er svovlgul med sorte pletter. Hannen kendes i yngletiden på en høj rygkam med et savtakket omrids.

Den foretrækker næringsfattige, solbeskinnede vandhuller. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m², men de findes også i søer, der kan være over 1 hektar store. Den kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker, især dem, hvor kvæget vandes. Salamanderen yngler sjældent, hvis der er fisk eller hvis der opdrættes ænder i vandhullet.

I vandhullerne parrer salamanderne sig og opholder sig frem til slutningen af sommeren. I sensommeren forlader de voksne individer vandhullerne, indtil de i oktober opsøger et overvintningssted. Uden for yngletiden er salamanderen primært i skove og enge, men findes også i kældre, udhuse og lignende. Den skjuler sig ofte i dagtimerne og kommer først frem om natten, hvor den går på jagt. Størstedelen af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre op til 1 km. Rastestederne er oftest knyttet til skov og til menneskeboliger.

Trusler mod Stor vandsalamander: Næringsstofforurening af ynglevandhuller, udsætning af fisk og ænder i vandhullerne, opfyldning og dræning af ikke-beskyttede vandhuller, fjernelse af vegetation nær vandhullerne, som arten bruger udenfor yngletiden (f.eks. småskove) eller opdyrkning af arealer nær vandhuller.

Søen ved staldanlægget er nærmeste potentielle yngle- og rastemråde for den store vandsalamander.

Andre dyre- og plantearter

Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på natio-

nale eller regionale rødlistet på eller umiddelbart op til husdyrbrugets udbringningsarealer.

Lemvig Kommunes vurdering

Projektet medfører ikke tilstandsændringer i skovbevoksninger eller andre potentielle leveområder for flagermus. Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

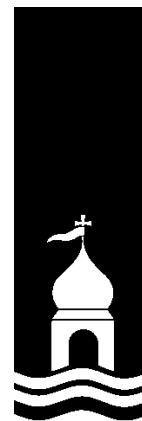
Det søgte projekt indebærer ikke ændringer eller væsentlig påvirkninger af potentielle leveområder for birkemus. Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemus.

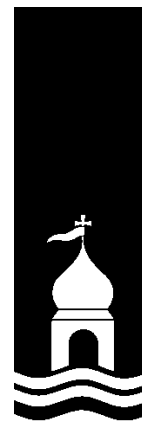
Det vurderes, at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Projektet påvirker ikke arealer, der tidligere har været vådområde. Belastningen af søen ved husdyrbruget ændres ikke som følge af projektet. Projektet i sig selv vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for spidssnudet frø eller strandtudse.

Projektet i sig selv inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og selve projektet om udvidelse af husdyrbruget vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Lemvig Kommune vurderer, at det søgte projekt ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 926 af 27. juni 2016.

Bilag

Bilag 1

Kortudsnit fra ansøgning 200 987 i www.husdyrgodkendelse.dk.

Bilag 2

Oversigtskort af ejendommen fra miljøgodkendelse i 2009. Der er ikke sket ændringer i bygningsanvendelsen. De to østlige gyllebeholdere har i dag fast overdækning.

Bilag 3

Kortudsnit fra www.husdyrgodkendelse.dk. Grønne markeringer er ammoniakberegningsskudpunkter ved naturområder. Tallene er totaldeposition i kg N/ha/år.

Bilag 4

Oversigtskort fra husdyrgodkendelse.dk. Udvalgte nabobeboelser og de nærmeste naturområder er markeret.

Bilag 5

Bilag 6a – ansøgers beskrivelse af § 12-projekt, 2017

Diverse ændringer

Transporter:

Antallet af transporter vil ikke stige i forhold til miljøgodkendelsen i 2009. Det vurderes derfor, at antallet af transporter ikke vil medføre væsentlig flere gener for naboer.

Tabel 5: Oversigt over kørsler til og fra ejendommen.

Antal kørsler pr. år	Godkendelse 2009	Ansøgt tillæg 2017
Indkøbte fodermidler	26	26
Transport korn	100	100
Transport af dyr	112	112
DAKA	24	24
Gylle	220	220
Kemikalier og handelsgødning	10	10
Brændstof	12	12
I alt	504	504

Energiforbrug:

Der forventes at forbruget vil være uændret siden 2009, da ændringerne ikke forøger energiforbruget. Nuværende strømforbrug er 312.600 kWh og 32.372 l dieselolie.

Vandforbrug:

Vandforbrug til drikkevand ligger i dag på ca. 6.380 m³.

Vand til vaskevand til stald, maskiner og vandspild forventes ikke at stige i ansøgt drift.

Lugt:

Genekriterierne for afstand til byzone (Lemvig) og enkelt bolig (Anneksvej 23A) er overholdt.

Ifølge beregninger til samlet bebyggelse (Anneksvej 10) er genekriterierne ikke overholdt. Men da lugtgenerne falder fra 27.850/83.550 til 27.574/82.722 og afstanden til nærmeste bolig i samlet bebyggelse er mere end 50% af den korrigerede geneastand. Vil der kunne gives dispensation for genekriteriet.

Som i miljøgodkendelsen fra 2009 er der stadig step-styret ventilation, som ventilerer staldene efter behov, hvilket er med til at nedsætte lugt påvirkningen af omgivelserne.

Støj:

Det vurderes, at udvidelsen som fortrinsvis sker indenfor eksisterende rammer, ikke vil medføre væsentligt flere støjgener fra ejendommen, der kan genere naboer.

Ansøgers beskrivelse af ændringer i § 12-ansøgning fra 2017

Bilag 6b – ansøgers beskrivelse af § 16a-projekt, 2017

Lemvig Kommune
Teknik & Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
teknik@lemvig.dk

01-11-2017

Ansøgning om godkendelse efter § 16a i husdyrbrugloven – Svendsgårdvej 7, 7620 Lemvig v/Bent Bjørndahl Graversen

På vegne af Bent Bjørndahl Graversen søges der om miljøgodkendelse af ejendommen beliggende på Svendsgårdvej 7, 7620 Lemvig. Ejendommen fik en miljøgodkendelse efter §12 i 2009, og i 2010 blev der lavet et tillæg med ændring af de godkendte udspretningsarealer. I maj 2017 blev der ansøgt om et nyt tillæg med ændring af vægtintervallet for slagtesvin inden for eksisterende bygninger. I ansøgningen fra maj 2017 var der lagt op til en øget fleksibilitet med valgfrihed mellem miljøtiltagene foderkorrektio n eller gyllekøling.

Den nye husdyrbruglov giver mulighed for mere fleksible godkendelser, hvor der f.eks. ikke skal ansøges om et ændret vægtinterval, hvis slagtesvinene lovligt kan være på det eksisterende, godkendte produktionsareal. Derfor ønskes ansøgningen fra maj 2017 erstattet af nærværende ansøgning om godkendelse efter husdyrbrugloven. Husdyrbruget er et IE-husdyrbrug med mere end 2.000 stipladser til slagtesvin. Husdyrbruget har endvidere en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N/år og er derfor (af begge årsager) omfattet af husdyrbruglovens § 16a. Der foretages ingen godkendelsespligtige ændringer ud over ønsket om en øget fleksibilitet i vægtintervallet for slagtesvin.

Oplysninger til §16a

Oplysninger, jf. Bilag 1A fremgår af elektronisk ansøgningskema nr. 200987, basisoplysninger.

Oplysninger, jf. Bilag 1B svarer til beskrivelser i gældende miljøgodkendelse samt indtastet i elektronisk ansøgningskema nr. 200987. Ejendommens produktionsarealer (bruttoareal af stalde) og gødningslagre er opmålt på kort og indtastet. Der er indregnet en effekt af gyllekøling i nudrift og 8-års drift, der svarer til vilkår for den gældende miljøgodkendelse. Der er ikke regnet med nogen effekt af foderkorrektio n, gyllekøling eller andre miljøteknologier i staldene i ansøgt drift. Der er indregnet en effekt af overdækning af to gyllebeholdere i både ansøgt drift, nudrift og 8-års drift. Beregninger viser, at vejledende BAT-krav samt grænseværdier for lugtpåvirkning og ammoniakdeposition er overholdt for den ansøgte produktion.

Oplysninger, jf. Bilag 1C vedr. husdyrbrugets ophør, BAT og undersøgte alternativer svarer til beskrivelser i gældende miljøgodkendelse. Det vurderes som BAT, at gyllekøling kun anvendes i det omfang, den udvundne varme kan anvendes. Derfor ønskes vilkår med specifikke krav til gyllekøling

som miljøteknologi fjernet fra husdyrbrugets godkendelse. Der foretages ikke bygningsmæssige, teknologiske eller tekniske ændringer, og der er derfor ikke vurderet på alternative løsninger.

Oplysninger, jf. Bilag 1D – miljøkonsekvensrapport. Der foretages med nærværende ansøgning ingen konkrete ændringer af ejendommens indretning, drift eller produktion, men det ønskes at opnå en større fleksibilitet, hvilket er muligt med en § 16a-godkendelse. Miljøkonsekvensrapporten er derfor begrænset til nedenstående ikke-tekniske resumé.

Ikke-teknisk resumé:

Bent Bjørndahl Graversen driver landbrug med slagtesvineproduktion på Svendsgårdvej 7, 7620 Lemvig. Ejendommens husdyrhold blev i 2005 omlagt til at udgøre en ren slagtesvineproduktion. De tidligere kvæg/svinestalde blev renoveret, og produktionen blev omfattet af og miljøgodkendt efter IPPC-direktivet, der svarer til det nuværende IE-direktiv. Der er med nærværende ansøgning ingen planlagte bygningsmæssige ændringer, og produktionen af slagtesvin foregår i de samme stalde.

Med § 16a-godkendelsen ønskes en rammegodkendelse for udnyttelse af ejendommens produktionsareal, herunder fleksibilitet i fht. vægtinterval for de producerede slagtesvin. Ejendommens miljøpåvirkninger er beregnet/genberegnet efter husdyrbruglovens forudsætninger, som viser, at vejledende BAT-krav samt grænseværdier for lugtpåvirkning og ammoniakdeposition er overholdt for den ansøgte produktion.

Ejendommen ligger i et område med flere større husdyrbrug, og der er indregnet kumulation i fht. ammoniakfølsom natur. Der er ikke kumulation i fht. nabobebyggelse.

Ejendommen er indrettet og drives med fokus på at begrænse påvirkning af omgivelserne, herunder med miljøteknologi (overdækning af gyllebeholdere) og god management. Der er ikke ansøgt om konkrete ændringer og kan derfor ikke redegøres for konkrete alternative løsninger. Alternativer til det ansøgte kunne være en større renovering eller ændring af produktionen, men dette er pt. ikke aktuelt.

Ved ophør af driften skal virksomheden foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås. Herunder skal gylletanke, gyllekølingsanlæg og lignende tømmes. Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo- eller tankanlæg.

Ved nybyggeri og ændringer af staldindretning forpligter ejer sig til at anvende BAT (bedst anvendelige teknik). Der er i miljøgodkendelsen fra 2009 blevet fremlagt en miljøteknisk redegørelse med vurdering af ejendommens beliggenhed, produktion, indretning og drift. Der sker ingen væsentlige ændringer i forhold til denne redegørelse og vurdering/dokumentation.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af cand.agro Lotte Stilling Nielsen, miljørådgiver i Lemvigegnens Landboforening.

Bilag 7

Beredskabsplan

for svineejendommen

Svendsgård
Svendsgårdvej 7, Fabjerg
7620 Lemvig

Tilhørende **Bent Graversen**
Tlf.: 97 89 30 81
Mobil: 20 20 30 59

Indholdsfortegnelse

Telefonnumre

Brand og evakuering

Overløb af gylle

Kemikalie-oliespild

Stophaner/hovedafbrydere

Strømsvigt

Transport af bekæmpelsesmidler

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger og brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i **mappe på kontoret**.
kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret/_____.

Vedlagt kortmateriale

Bagest er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

Mark- og drikkevandsboringer/brønde
Kemikalielager (bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
Slukningsmateriel og åndedrætsværn
Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
Fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.
Flugtveje for dyr/frigørelse m.m.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne.
Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i _____ og har nr. 97893081.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	dag: 96631200	eller	nat: 96631200
Falck/Redningsringen	kontaktes på telefon	dag:	eller	nat: 97820411
Brandvæsnet	kontaktes på telefon	dag:	eller	nat: 112
Lægevagt	kontaktes på telefon	dag:	eller	nat: 70113131
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	dag:	eller	nat: 97820955
Landbocenteret	kontaktes på telefon	dag:	eller	nat: 96630544
Dyrlæge	kontaktes på telefon	dag:	eller	nat: 97889500
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	dag:	eller	nat: 97481300
Elektriker	kontaktes på telefon	dag:		97891500/40251018
Smeden	kontaktes på telefon	dag:		97893012/97820344
VVS	kontaktes på telefon	dag:		40912051/97893050
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	dag:		72175555/97732444

Brand og evakueringsinstruktion

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp: Tilkald brandvæsnet – RING 112

Oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Hvor mange er der af tilskadekomne
- Hvilke dyr er der tale om og antal af evt. fangede dyr – Er de kommet ud?

Kontakt ejeren [Bent Graversen](#) på tlf. 20203059

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort [Bilag 1](#)

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsnet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet og oplys:

Evt. tilskadekomne eller dyr, der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder.

Brandens omfang

Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- [Pulverslukkere](#)
- [Højtryksrenseranlæg i alle stalde](#)

Overløb af gylle - instrukser

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - Ring 112

oplys:

Navn, adresse og telefonnummer, der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren [Bent Graversen](#) på tlf.: 20203059

Kontakt miljømyndighederne ved tlf.: 96631200

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til 3 drænbrønde placeret i gårdsplads og nord for maskinhusene (se bilag 1)

Ved større gylleudslip vil gyllen samles i en "sø" på marken syd for ejendommen. Arealet er drænet, men der er ikke åbent dræn. Hvis gyllen siver ned i drænet skal dette stoppes/graves op, før det løber i vandløb 600 meter syd for ejendommen.

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det påvirke ....dambrug på.....

Kontakt dambruger .....på tlf.....eller
Medhjælper/fodermester ..... på tlf.....

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmateriale.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. Kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Sandsække (se bilag 1)
- Teleskoplæsser
- Sand
- Grus

Kemikalie- og oliespild Instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget, der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren [Bent Graversen](#) på tlf.: 20203059

Kontakt miljømyndighederne ved tlf.: 96631200

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber [3 drænbrønde](#) placeret i gårdsplads og nord for maskinhusene ([se bilag 1](#))

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballe ol. Afhængig af mængden af gylle. Er f.eks. olie løbet til dræn, kan der laves en opdæmning af vandløbet med bigballe ([se bilag x](#))

Hvis mælk, kemikalier eller olie er løbet i vandløbet vil det påvirke ....dambrug på.....

Kontakt dambruger .....på tlf.....eller
Medhjælper/fodermester ..... på tlf.....

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmateriale.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- [Høvlspåner](#)
- [Teleskoplæsser](#)
- [Sand](#)
- [Grus](#)
- [Sandsække](#)

Stophaner / Hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder i brønd placeret ved det nordvestlige hjørne af nordligste svinstald (se bilag 1).

I _____ -stald sidder stophane ved _____
I _____ -stald sidder stophane ved _____
I _____ -stald sidder stophane ved _____
I _____ -stald sidder stophane ved _____
I _____ -stald sidder stophane ved _____
I _____ -stald sidder stophane ved _____

Elektricitet

Hovedafbryder sidder i foderrum (se bilag 1)

El-tavle sidder i foderrum (se bilag 1)

Nye ampere sikringer opbevares i ovenpå hovedtavle

Nye ampere sikringer opbevares i _____

Nye ampere sikringer opbevares i _____

Nye ampere sikringer opbevares i _____

Der bruges automatsikringer

Afbryder til _____ sidder ved _____

Afbryder til _____ sidder ved _____

Afbryder til _____ sidder ved _____

Afbryder til _____ sidder ved _____

Eltavle er placeret i foderrummet. De forskellige afsnit er beskrevet på tavlen.

Strømsvigt Instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning)

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer ring til NOE (?) og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. [96106677](tel:96106677) eller [elektriker 97891500](tel:97891500)

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

[Nødstrømsanlæg findes i maskinhus på ejendommen.](#)

Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plastikposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtigt indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Beredskabsplan for Svendsgård

0 20 m 1:1500 100 m

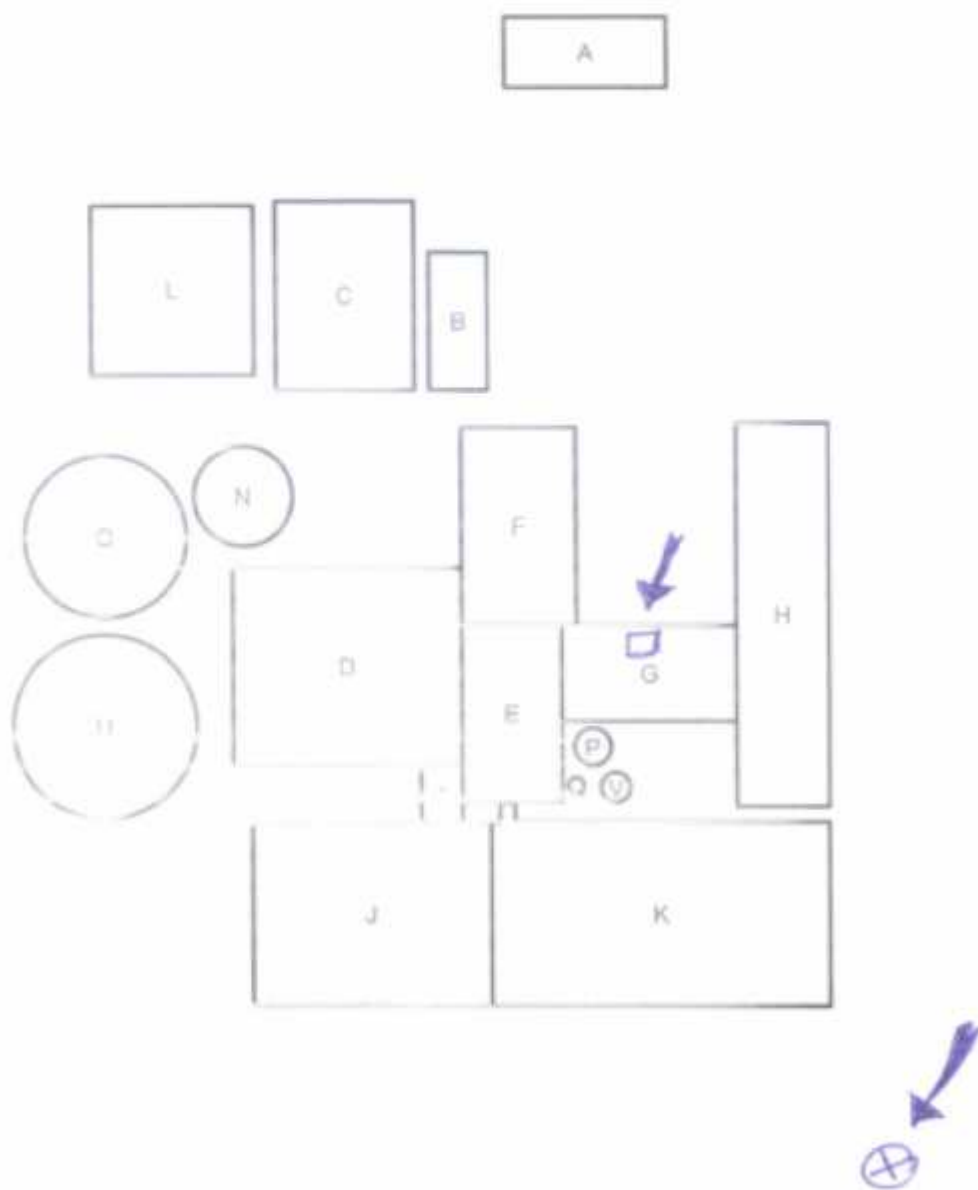
- Beredskabsplan**
- Markvandsboring
  - Afløb
  - Kemikalielager
  - Dieselolie
  - Pulverslukker
  - Sandsække
  - Bygninger
  - Høvlspåner
  - Nødstrømsanlæg
  - "SØ" ved større gylleudslip

I tilfælde af større gylleudslip vil gyllen samles i en "sø" som angivet på oversigten. Arealet er drænet. Drænet løber ud i vandløb 1000 meter syd for Svendsgård. Nedsivt gylle kan stoppes ved overgravning af drænet

Lemvigegnens Landboforening 2008	
Bent Grøvsen Svendsgård Svendsgårdvej 7 7620 Lemvig	Dato: 12-03-08 Tid: 15-07-22

Stophane = ⊕
EL-tavle = □

Topdanmark

SLUKKNINGENS UDSTYR

Topdanmark

Bilag L

○ = pulserstikker

OVERFLADE AFLØB Bilag 2. Topdanmark

⊗ = Aflob som skal behandles med gyfle udslip
- større kemikalie udslip

* = placering af sandstøkke

☒ = Markvandsboring

0 25 50

